

REFLECȚII ȘTIINȚIFICE PRIVIND EMIGRAȚIA ȘI IMIGRAȚIA ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Igor SOROCEANU,

student al anului IV, Facultatea de DREPT, Academia „Ștefan cel Mare” a MAI al RM

REZUMAT

Etapă actuală, caracterizată prin respectarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale persoanelor, precum ar fi – dreptul la libera circulație, oferă posibilitatea întregii omenirii de a-și alege singuri visa de reședință sau locul de trai.

Visul real al fiecărui cetățean pentru un nivel de trai mai bun, reprezintă o cauză cheie pentru care oamenii își părăsesc locurile de baștină și se îndreaptă spre alte destinații gazdă, temporar sau pentru totdeauna, cu posibilitățile de câștig mai bune, care fac față dorințelor și necesităților familiale. Evidența reală și obiectivă a locurilor de muncă, existența unui nivel scăzut de trai și de salarizare – sunt doar unele dintre cauzele esențiale care îi determină pe cetățenii Republicii Moldova să aleagă cale spre Est sau Vest. În schimb, procesul bugetar de studii ori taxa minimă de achitare, care există acum în țară, îi determină pe cetățenii străini să aleagă o instituție superioară de învățământ din Republica Moldova.

Problematika migrației, reprezintă un factor negativ, care la momentul actual atentează direct la întreaga ordine de drept. Situația demografică în Republica Moldova a înregistrat un declin remarcabil în ultimul deceniu, deoarece familiile tinere sau nou-formate odată ce pleacă din țară, contribuie nemijlocit la creșterea natalității a țării gazdă, și nu a Republicii Moldova.

Cuvinte-cheie: dreptul la libera circulație, frontiera de stat, țara gazdă, loc de muncă, trai decent, studii de calitate.

SCIENTIFIC REFLECTIONS ON EMIGRATION AND IMMIGRATION IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA

SUMMARY

The current stage, characterized by respect of the rights, freedoms and legitimate interests of persons, such as – the right to free movement, offers the possibility to humanity to choose their own residence visa or place of living.

The real dream of every citizen for a better standard of living is a the cause for people to leave home, and head to other host destinations, temporarily or forever, with better earning opportunities to for wishes and family needs. The real and objective evidence of jobs, the existence of low levels of living and wages – are just some of the key causes that make Moldovan citizens choose their way to the East or West. Instead, the budgeting process or the minimum payment fee, which now exists in the country, causes foreign citizens to choose a higher education institution in the Republic of Moldova.

The issue of migration is a negative factor, which at the moment directly attacks the entire rule of law. The demographic situation in the Republic of Moldova has been remarkable in the last decade since young or newly-formed families leave the country, they contribute directly to the birth rate of the host country and not of the Republic of Moldova.

Keywords: right to free movement, state border, host country, job, decent living, quality studies.

Introducere. Conform datelor oferite de Fondul ONU pentru Populație, dintre toate țările Europene – populația Republicii Moldova scade cel mai rapid. În fiecare oră, 4 persoane pleacă din țară, iar marea majoritate a populației care traversează frontiera de stat o constituie generația tânără. Peste 16% din tinerii care pleacă din Republica Moldova sunt în căutarea unui loc de muncă stabil și bine plătit.

Începând cu anul 2014, cetățenii Republicii Moldova pot călători fără vize, practic în majoritatea țărilor Uniunii Europene, ceea ce a favorizat accelerarea emigrării cetățenilor noștri în spațiul european.

Odată cu dezmembrarea Uniunii Sovietice de la sfârșitul secolului trecut, Republica Moldova și-a proclamat independența pe arena

internațională. Poziționată geografic între Ucraina și România, țara noastră a îndurat o tranziție dezastruoasă la economia de piață. Dintr-un „garant” care aproviziona întreaga Uniune Sovietică cu forțe apte de muncă, astăzi Moldova s-a transformat într-o țară cu ramurile industriei devastate. La 27 ani distanță de la proclamarea independenței, Republica Moldova a devenit cea mai săracă țară din Europa și prima la clasamentul emigrației din țară a cetățenilor noștri și imigrație a cetățenilor străini la noi în țară. Aproape 1/3 din numărul total de moldoveni NU se află la moment în țară, la baștină. Din numărul total de cetățeni care au mai rămas – 30% își duc traiul sub limita existenței. În acest sens, propunem studierea problematicii actuale, care a dus la emi-

grarea compatrioților noștri peste hotarele țării și favorizarea imigrării străinilor la noi în țară.

Metode și materiale aplicate.

La elaborarea articolului respectiv am utilizat metoda cercetării logice, sistemice și comparative pentru a reda un conținut factologic și adaptat la actualele prevederi legislative. Totodată, am apelat și la legislația în vigoare, Hotărârile Parlamentului și Guvernului, precum și la literatura de specialitate pe segmentul vizat.

Conținut de bază. Evoluțiile social-economice și politice, care au avut loc în ultimele decenii și care continuă să se deruleze la nivel global, au creat premisele unor schimbări considerabile în domeniul migrației, impunând acordarea unei atenții deosebite acestor probleme, abordate tot mai frecvent

în cadrul dialogului politic și colaborării internaționale. O dată cu activizarea fluxurilor migraționale a crescut și îngrijorarea majorității statelor față de problemele aferente acestor procese. Migrația ilegală cauzează multiple probleme legate de plasarea forței de muncă, lezarea drepturilor cetățenilor Republicii Moldova aflați peste hotare, pătrunderea ilegală în țară a cetățenilor străini și a apatrizilor, tranzitarea ilegală a teritoriului țării, traficul ilicit de ființe umane; agravarea situației criminogene. Ca urmare a emigrării la muncă a unei părți considerabile a populației, piața muncii se poate confrunta cu disproporții condiționate de lipsa forței de muncă calificate. Procesele migraționale influențează atât situația socială, economică și demografică din țară, cât și securitatea statului. Analiza situației migraționale denotă că sistemul existent de reglementare a acesteia în Republica Moldova nu corespunde necesităților reale. Politica migrațională este o parte integrantă a politicii interne și externe a statului, iar realizarea ei este una dintre sarcinile prioritare ale acestuia. Cele mai impotrante obiective ale politicii migraționale a RM este de a crea unele condiții echilibrate pentru realizarea drepturilor și asigurarea protecției migranților [4].

În ultima perioadă de timp, tot mai mulți moldoveni pleacă în străinătate, iar cetățenii noștri pot fi asociați cu persoanele care fac parte din categoria „lucrătorilor migranți”. În continuare, pentru a înțelege mai bine esența acestui concept, aș vrea să menționez că „marele dicționar de termeni juridici oficiali, definește acest termen astfel: Subiect al migrației de muncă externe (muncitorii migranți) ... subiecți ai migrației externe de muncă (muncitorii migranți) sunt persoanele, care au desfășurat, desfășoară sau vor desfășura activitate remunerată într-un stat, ai căror cetățeni ei nu sunt. O altă definiție oferită în aceeași sursă stipulează că lucrător migrant (sau

muncitor) este persoana, care locuiește permanent pe teritoriul țării de destinație, care în bază legală desfășoară activitate remunerată în statul parte de angajare” [15, pag. 71].

Republica Moldova poate fi considerată o țară de origine a migrației. Cetățenii traversează frontiera de stat cu scopul de a pleca la muncă, studii, reintegrării familiei sau de a se stabili definitiv cu traiul peste hotare. Conform unui studiu realizat de Organizația Internațională a Muncii, estimările privind numărul total al migranților moldoveni din ultimii ani este de aproximativ 1 600 000. Prin urmare, putem reiterate că această cifră numerică „indică nu doar lipsa de corespondență dintre nivelul de dezvoltare și creșterea numerică a populației, ci reprezintă și o reflectare a contradicțiilor interne ale societății, a aprofundării și persistenței situațiilor de criză din țară” [12, pag. 15].

Un punct *forte* de plecare a cetățenilor noștri din țară o reprezintă migrația în scopul muncii în baza contractului de muncă limitat în timp, în unele țări precum ar fi Canada, Israel, Portugalia, Italia, Cehia, Franța, Polonia, etc. Această etapă a problemei migraționale „constă în crearea, cu scopul statelor de destinație, a sistemelor migrației forței de muncă, care ar submina efectiv profitabilitatea traficului de ființe umane” [11, pag. 26]. Odată ajunși în țările de destinație aceștia „îmbrățișează de cele mai multe ori munci necalificate, care, de obicei, necesită ore îndelungate de muncă sau doar sezoniere, și care, de cele mai multe ori, sunt refuzate de cetățenii țării de destinație. Ei lucrează, de obicei, în domeniul agrar, construcției și diverse servicii, care se caracterizează printr-un număr impunător de mici producători, tehnologii joase și o fluctuație înaltă a forței de muncă” [13, pag. 56].

Migrația ilegală în Republica Moldova cunoaște două forme esențiale:

- emigrarea definitivă din țările

CSI, băștinașii țărilor Asiei de Sud-Est, ai Orientul Mijlociu și Apropiat, Africii. Această categorie de imigranți este constituită din cetățeni străini, precum și din persoane fără cetățenie în căutare de refugiu. Deseori, sunt persoane care s-au aflat în Moldova pentru o anumită perioadă și nu pot sau nu vor să se întoarcă acasă, spre exemplu, studenții care au finalizat studiile;

- migrarea ilegală de tranzit care încearcă să folosească Republica Moldova în calitate de pistă pentru a trece hotarele Europei de Vest.

Pe teritoriul Republicii Moldova trece una dintre rutele neoficiale ale migrației ilegale de tranzit în Europa de Vest: țările Asiei de Sud-Vest – CSI (Rusia, Ucraina, Moldova) – România – Ungaria și mai departe Europa de Vest. Migranții parcurg aceste trasee pe cale aeriană sau terestră prin Republica Moldova.

Strategiile de pătrundere în Republica Moldova sunt foarte diverse, de exemplu, cele legale se pot manifesta prin: invitații, admitere în instituțiile de învățământ din Republica Moldova, căsătorii fictive cu fete și femei localnice, diverse stagieri, crearea de întreprinderi, participarea la diferite simpozioane și conferințe. Referitor la migrația prin *invitație*, putem menționa că „dreptul de a invita străini îl au persoanele juridice înregistrate în Republica Moldova în modul stabilit de lege și persoanele fizice cu domiciliul permanent sau temporar în Republica Moldova, care au atins vârsta de 18 ani, au capacitatea de exercițiu deplină” [7; cap. 1, pct. 4]. Iar cele ilegale le reprezintă: firmele fantomă de o singură zi implicate în mecanismul de obținere a invitațiilor, factorul uman: implicarea, cu mare regret, a cetățenilor băștinași în “convoiu” de “marfă vie”, fapt sesizat de organele de drept din Republica Moldova [14, pag. 25].

O altă modalitate frecventă folosită de cetățeni străini pentru a imigra în RM și a se stabili definitiv cu traiul la noi – o constituie viza tu-

ristică. Aceștia programează o vizită turistică în Moldova, apoi ajungând la noi, turiștii beneficiază de dreptul „la securitatea personală, la protecția vieții și sănătății”[1; cap IV, art. 9, lit. „b”], iar în urma acestei teme prielnic, migranții se înmatriculează la studii sau întemeiază familii, ca ulterior să se stabilească definitiv cu traiul în țară.

Referitor la aspectul studiilor și la procesul de înmatriculare a cetățenilor străini în instituțiile superioare de învățământ din Republica Moldova, aș vrea să remarc că Ministerul Educației, Culturii și Cercetării nu face nici o diferențiere între studenții moldoveni și cei imigranți. Aceștia sunt egali în drepturi și dispun de aceleași servicii și oportunități ca și ceilalți studenți. Doar că studenții „străini”, înmatriculați la studii în instituțiile

de învățământ din Republica Moldova, vor suporta cheltuielile pentru serviciile prestate, conform contractelor încheiate cu instituția de învățământ”[5, pct. 4].

Toți cei care intenționează să pătrundă ori să părăsească hotarele RM sunt obligați să respecte cerințe de intrare/ieșire din țară. În caz contrar, „persoanele care nu întrunesc condițiile de intrare sau ieșire în/din Republica Moldova nu li se autorizează trecerea frontierei de stat”[2, art. 24(1)]. Iar pe lângă condițiile de intrare în țară, cetățenii străini odată ce au fost înmatriculați la instituțiile de învățământ din Moldova, trebuie să mai respecte și legislația în vigoare a statului, precum ar fi: avutul propretarului, eschivarea de la comiterea faptelor ilicite și, nu în ultimul rând – respectarea drepturilor și

libertăților cetățenilor băștinași. În caz de nerespectare a acestor prevederi legitime, conform legislației în vigoare „cetățeanul străin sau apatridul poate fi expulzat din Republica Moldova în cazul încălcării prevederilor Codului penal și Codului contravențional al Republicii Moldova sau în cazul când aflarea acestora în Republica Moldova periclitizează securitatea națională, ordinea, sănătatea sau morală publică”[3]. Republica Moldova este o țară gazdă a unui număr foarte mare de imigranți, în comparație cu numărul total de cetățeni moldoveni și cu spațiul teritorial al țării. Conform datelor de mai jos, prezentate de Biroul Migrație și Azil, observăm că numărul imigranților crește de la an la an, iar principalele scopuri ale acestora fiind munca, studiile la noi în țară și reintegrarea unei familii:

2011

Total	La muncă	La studii	Imigrație de familie	Activități religioase, umanitare și de voluntariat	Alte cauze/motive
2704	865	720	854	251	14

2012

Total	La muncă	La studii	Imigrație de familie	Activități religioase, umanitare și de voluntariat	Alte cauze/motive
3093	955	614	1054	149	321

2013

Total	La muncă	La studii	Imigrație de familie	Activități religioase, umanitare și de voluntariat	Alte cauze/motive
3349	1062	708	1073	159	347

2014

Total	La muncă	La studii	Imigrație de familie	Activități religioase, umanitare și de voluntariat	Alte cauze/motive
4187	1359	928	1242	201	457

În scopul creării condițiilor pentru realizarea mecanismului de coordonare și control al proceselor migraționale și asigurării activității organelor centrale de specialitate ale administrației publice competente în domeniul migrațional, Guvernul RM, a aprobat Concepția Sistemului informațional integrat automatizat „Migrație și azil”, care

prevede că procesele migraționale exercită o influență considerabilă atât asupra situației sociale, economice și demografice în țară, cât și asupra stabilității și securității statului. Migrația ilegală condiționează apariția unor multiple probleme, legate de pătrunderea ilegală în țară a cetățenilor străini și apatrizilor, tranzitul ilegal prin teritoriul țării,

traficul de persoane, agravarea situației criminogene, precum și angajarea ilicită în câmpul muncii și încălcarea drepturilor omului (migranților)[6].

Primele obiective majore asumate de puterea executivă în vederea consolidării procesului migraționist datează de la începutul anilor 2010, sau mai exact începând cu anul

2011. Astfel, primele obiective și acțiuni legitime au fost menționate în Planul de acțiuni pentru anii 2011-2015 privind implementarea Strategiei naționale în domeniul migrației și azilului (2011-2020). Textul acestui act legislativ cuprindea următoarele:

1. Implementarea Parteneriatului de Mobilitate Republica Moldova – Uniunea Europeană;

2. Intensificarea cooperării în domeniul migrației și azilului în cadrul Parteneriatului Estic;

3. Participarea în cadrul inițiativelor globale în domeniul migrației;

4. Dezvoltarea managementului informațional în domeniul migrației;

5. Consolidarea capacităților instituționale în colectarea, agregarea, sistematizarea și utilizarea de către beneficiari a datelor pentru elaborarea și monitorizarea realizării politicilor în domeniul migrației și azilului, ca urmare a implementării Profilului Migrațional Extins;

6. Dezvoltarea politicilor migraționale conform datelor privind migrația internațională, în contextul dezvoltării Profilului Migrațional Extins al Republicii Moldova;

7. Consolidarea mecanismelor de migrație legală a cetățenilor Republicii Moldova;

8. Promovarea modelului migrației circulare, cu maximizarea efectelor pozitive ale migrației pentru persoană, societatea-gazdă și comunitatea în ansamblu;

9. Asigurarea protecției drepturilor în domeniul muncii și protecției sociale a migranților moldoveni;

10. Asigurarea compatibilității aptitudinilor și calificării migranților;

11. Instruirea și informarea corectă despre procedurile și oportunitățile de migrare a cetățenilor Republicii Moldova;

12. Consolidarea mecanismelor privind reintegrarea cetățenilor moldoveni (reîntorși voluntar ori readmiși în baza acordurilor de

readmisie încheiate de Republica Moldova);

13. Facilitarea admiterii și șederii pe teritoriul Republicii Moldova a investitorilor străini, precum și a persoanelor care gestionează investițiile străine în domeniile economiei cu efect multiplicativ;

14. Admiterea străinilor în scop de muncă în corespundere cu necesitățile identificate pe piața internă a muncii și încurajarea admiterii străinilor cu înaltă calificare, care pot acoperi domeniile deficitare, cu impact direct asupra dezvoltării economice;

15. Facilitarea recunoașterii calificărilor lucrătorilor imigranți;

16. Promovarea instituțiilor de învățământ superior din Republica Moldova în scopul atragerii străinilor la studii;

17. Asigurarea dreptului la libertatea de circulație a străinilor aflați în mod legal în Republica Moldova;

18. Consolidarea sistemului național de azil și perfecționarea cadrului legislativ privind azilul și apatridia;

19. Consolidarea mecanismelor prin care se asigură menținerea unei practice unitare și de calitate în procesarea cererilor de azil și emiterea deciziilor, pentru asigurarea existenței unui sistem eficient, corect și funcțional;

20. Asigurarea cu documente de călătorie a refugiaților și a beneficiarilor de protecție umanitară, în conformitate cu angajamentele internaționale;

21. Dezvoltarea și aplicarea procedurilor relevante privind determinarea statutului de apatrid, în concordanță cu normele și standardele internaționale;

22. Asigurarea accesului liber la procedura de azil, cu respectarea principiului nereturnării, în corespundere cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte și standardele europene;

23. Organizarea acțiunilor pentru identificarea apatrizilor

nedocumentați pe teritoriul Republicii Moldova;

24. Crearea (pre)condițiilor pentru integrarea străinilor;

25. Asigurarea accesului refugiaților și al beneficiarilor de protecție umanitară la programele de integrare locală;

26. Susținerea participării active a străinilor cu ședere legală în Republica Moldova la viața economică, socială și culturală a țării, cu respectarea dreptului străinilor la propria identitate culturală;

27. Asigurarea principiului nondiscriminării străinilor în Republica Moldova, în conformitate cu standardele internaționale și europene;

28. Asigurarea corelării politicilor de imigrare cu politicile economice și demografice, atingerea echilibrului între interesele statului, mediului de afaceri și interesele individuale ale imigranților;

29. Crearea oportunităților pentru dezvoltarea antreprenoriatului migranților;

30. Fortificarea potențialului și susținerea diasporei moldovenești de peste hotare;

31. Dezvoltarea legăturilor durabile între Republica Moldova și diaspora; dezvoltarea imaginii pozitive a Republicii Moldova în țările de reședință;

32. Contracararea, reducerea și prevenirea exodului de inteligență;

33. Asigurarea măsurilor de protecție pentru copiii lipsiți de grija părintească ca rezultat al migrației;

34. Perfecționarea cadrului legislativ;

35. Consolidarea cadrului și a capacităților instituționale în domeniul migrației și azilului;

36. Consolidarea mecanismelor de prevenire și combatere a migrației ilegale;

37. Consolidarea mecanismelor de cooperare interinstituțională la nivel internațional și regional în scopul prevenirii și combaterii migrației ilegale;

38. Combaterea migrației ilegale și traficului de persoane;

39. Contracararea emigrării ilegale în scop de muncă prin eficientizarea măsurilor promovate la etapele de preemigrare, emigrare și postemigrare, precum și eficientizarea măsurilor de control al activității agențiilor ce asigură medierea la plasarea în câmpul muncii peste hotare;

40. Alinierea politicilor naționale în materie de vize la cerințele și standardele Uniunii Europene;

41. Asigurarea standardelor de eliberare și de examinare a documentelor de călătorie și de identitate, în corespundere cu criteriile Uniunii Europene;

42. Asigurarea managementului informațional cu respectarea standardelor internaționale de protecție a datelor cu caracter personal;

43. Realizarea Planului de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2011-2015;

44. Îmbunătățirea mecanismelor de reînțoarcere și readmisie a străinilor și a propriilor cetățeni, dezvoltarea politicilor de returnare;

45. Asigurarea drepturilor migranților ilegali[8].

La fel, în vederea respectării drepturilor migranților moldoveni de peste hotare, care reprezintă la momentul actual un fenomen interdisciplinar – afectând toate segmentele populației, Guvernul a aprobat Strategia națională „Diaspora-2025”, unde sunt prevăzute următoarele acțiuni întreprinse de instituțiile de resort ale statului în vederea prevenirii (înlăturării) declinului demografic negativ al țării:

A. Dezvoltarea capacităților Biroului pentru relații cu diaspora și actualizarea cadrului normativ, instituțional și de politici în vederea asigurării rolului de lider, credibilității, expertizei și coordonării în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare;

B. Dezvoltarea abordării integra-

te a domeniului diasporei, migrație și dezvoltare la nivel de autorități ale administrației publice centrale și extinderea acestora la nivel local;

C. Implicarea sistematică și eficientă a reprezentanților diasporei și partenerilor externi în dezvoltarea cadrului instituțional și de politici;

D. Consolidarea capacităților autorităților administrației publice centrale și locale implicate în domeniul diasporei, migrație și dezvoltare;

E. Informarea diasporei pe durata întregului ciclu migrațional (înainte de plecare, în timpul aflării peste hotare și la reînțoarcere);

F. Protejarea și susținerea membrilor diasporei în cazul situațiilor de criză;

G. Asigurarea respectării drepturilor în domeniul muncii și securității sociale a lucrătorilor migranți în statele de destinație;

H. Elaborarea și implementarea programelor dedicate diasporei;

I. Consolidarea capacităților asociațiilor, comunităților și rețelelor de excelență din diasporă;

J. Organizarea evenimentelor de consolidare a diasporei;

K. Promovarea activităților de voluntariat, de caritate și filantropie;

L. Facilitarea procedurii de recunoaștere a calificărilor academice și profesionale la distanță;

M. Recunoașterea și promovarea meritelor deosebite și de excelență ale membrilor diasporei;

N. Informarea tinerilor reveniți în Moldova despre programele de suport pentru inițiativele tinerilor din organizațiile de tineret;

O. Facilitarea creării mecanismelor de economii și investiții colective;

P. Susținerea și organizarea în diasporă a evenimentelor de promovare a imaginii și potențialului investițional al Republicii Moldova;

Q. Organizarea în Republica Moldova a Forumului de Afaceri al Diasporei;

R. Reducerea costurilor directe și indirecte pentru recrutarea forței de muncă peste hotare;

S. Diversificarea programelor de susținere a inițiativelor inovative și de afaceri ale diasporei și ale migranților reînțorși[9].

Ulterior, la 10 iunie 2016, Guvernul a aprobat un nou plan de acțiuni pentru anii 2016-2020 privind implementarea strategiei naționale în domeniul migrației și azilului (2011-2020), care prevedea realizarea următoarelor obiective:

☞ Participarea la inițiativele globale și regionale în domeniul migrației;

☞ Consolidarea și dezvoltarea Sistemului informațional integrat automatizat „Migrație și Azil”;

☞ Consolidarea și dezvoltarea continuă a sistemelor informaționale integrate ale organelor de drept naționale;

☞ Consolidarea și modernizarea activității Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene;

☞ Consolidarea capacităților de colectare, agregare a datelor, sistematizare și utilizare a lor de către beneficiari;

☞ Dezvoltarea și actualizarea politicilor migraționale conform datelor privind migrația, în contextul informațiilor obținute la actualizarea Profilului Migrațional Extins și al cercetărilor în domeniu;

☞ Consolidarea mecanismelor de migrație legală a cetățenilor Republicii Moldova;

☞ Asigurarea protecției drepturilor sociale ale lucrătorilor migranți;

☞ Asigurarea compatibilității studiilor și recunoașterea competențelor migranților;

☞ Facilitarea admerii și șederii în Republica Moldova a investitorilor străini, precum și a persoanelor care gestionează investițiile străine;

☞ Admeria străinilor în scop de muncă în corespundere cu necesitățile identificate pe piața internă a muncii, încurajarea admerii străinilor cu o calificare înaltă;

☞ Asigurarea dreptului străinilor aflați în mod legal în Republica Moldova;

☞ Consolidarea capacităților personalului ce activează în domeniul migrației și azilului;

☞ Promovarea modelului migrației circulare, cu maximizarea efectelor pozitive ale migrației pentru persoană, societatea-gazdă și comunitate în ansamblu;

☞ Consolidarea sistemului de azil;

☞ Consolidarea capacităților personalului antrenat în procedura de azil;

☞ Consolidarea instituției apatridiei, tipizarea procedurilor privind recunoașterea statutului de apatrid;

☞ Consolidarea și dezvoltarea la nivel central a conceptului abordării integrate a reintegrării migranților moldoveni și integrării străinilor; extinderea acestui concept la nivel local;

☞ Implementarea eficientă a măsurilor pentru reintegrarea migranților;

☞ Crearea (pre)condițiilor pentru integrarea străinilor;

☞ Consolidarea capacităților autorităților publice de a implica migrația în procesele de dezvoltare;

☞ Dezvoltarea legăturilor cu diaspora;

☞ Implicarea directă și indirectă a diasporei în dezvoltarea economică durabilă a Republicii Moldova;

☞ Elaborarea instrumentelor de evaluare și coordonare a acțiunilor autorităților statului în cazul situațiilor de flux sporit de migranți;

☞ Implementarea mecanismelor de cooperare interinstituțională și combatere a migrației ilegale;

☞ Dezvoltarea și aplicarea metodologiilor de lucru bazate pe dovezi și analiza riscurilor;

☞ Consolidarea capacităților resurselor umane din structurile cu competențe în domeniu, inclusiv teritoriale;

☞ Consolidarea managementului integrat al frontierei de stat;

☞ Alinierea politicilor naționale în materie de vize la cerințele și standardele Uniunii Europene;

☞ Îmbunătățirea mecanismelor de reîntoarcere și readmisie a străinilor și a propriilor cetățeni, dezvoltarea politicilor de returnare;

☞ Asigurarea drepturilor migranților ilegali[10].

În final, putem reitera că migrația în Republica Moldova reprezintă o problemă cu o importanță deosebită. Pașii fermi întreprinși de instituțiile de drept din RM, prin aprobarea planurilor și strategiilor sus-menționate, au drept scop controlul și evidența exclusivă a: cetățenilor care traversează frontiera de stat, dezvoltarea politicilor de integrare socială, prevenirea migrației ilegale, precum și combaterea traficului de ființe umane. Latura pozitivă a emigrării cetățenilor noștri o constituie faptul că procesul migraționist le oferă posibilitatea creșterii resurselor financiare, îmbunătățirea condițiilor de viață și îngrijirea familiilor rămase în Republica Moldova. De asemenea, un aport major de susținere a emigranților moldoveni în țările gazdă, îi revine diasporei din străinătate, care în primul rând îi ajută pe aceștia să se legalizeze în țara respectivă. Așadar, în lumina considerentelor de mai sus, putem reitera că de la proclamarea independenței și până în prezent, statul – Republica Moldova, a depus eforturi considerabile în vederea abordării legitime a problematecii migraționiste.

Referințe bibliografice

1. Legea nr. 352 din 24.11.2006 cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova // Monitorul Oficial nr. 14-17 din 02.02.2007.
2. Legea nr. 215 din 04.11.2011 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova // Monitorul Oficial nr. 76-80 din 20.04.2012, în vigoare din 01.07.201.
3. Legea nr. 1518 din 06.12.2002 cu privire la migrație // Monitorul Oficial nr. 1-2 din 15.01.2003, art. 32(1), (Abrogată – a se vedea modificările la art. 62 din legea nr.200 din 16.07.2010).
4. Hotărârea Parlamentului RM nr. 1386 din 11.10.2002 privind aprobarea Concepției politicii migraționale a Republicii Moldova // Monitorul Oficial nr. 146 din 31.10.2002.

5. Hotărârea Guvernului nr. 746 din 21.06.2003 despre aprobarea Regulamentului cu privire la instruirea străinilor în instituțiile de învățământ din Republica Moldova // Monitorul Oficial nr. 138-140 din 08.07.2003.

6. Hotărârea Guvernului RM nr. 1401 din 13.12.2007 privind aprobarea Concepției Sistemului informațional integrat automatizat „Migrație și azil” // Monitorul Oficial nr. 203-206 din 28.12.2007.

7. Hotărârea Guvernului RM nr. 331 din 05.05.2011 cu privire la eliberarea invitațiilor pentru străini // Monitorul Oficial nr. 78-81 din 13.05.2011.

8. Hotărârea Guvernului nr. 1009 din 26.12.2011 cu privire la aprobarea Planului de acțiuni pentru anii 2011-2015 privind implementarea Strategiei naționale în domeniul migrației și azilului (2011-2020) // Monitorul Oficial nr. 1-6 din 06.01.2012.

9. Hotărârea Guvernului nr. 200 din 26.02.2016 cu privire la aprobarea Strategiei naționale „Diaspora-2025” și a Planului de acțiuni pentru anii 2016-2018 privind implementarea Strategiei naționale „Diaspora-2025” // Monitorul Oficial nr. 49-54 din 04.03.2016.

10. Hotărârea Guvernului nr. 736 din 10 iunie 2016 cu privire la aprobarea Planului de acțiuni pentru anii 2016-2020 privind implementarea Strategiei naționale în domeniul migrației și azilului (2011-2020) // Monitorul Oficial nr. 163-168 din 17.06.2016.

11. Manolo Abella, Cum să gestionăm migrația forței de muncă, Chișinău, 2005.

12. Ghencea Boris, Gudumac Igor, Migrația de muncă și remitențele în Republica Moldova, Chișinău, 2005.

13. Gloria Moreno-Fontes Chammartin, Fernando Cantu-Bazaldua, Perspectivele migrației după extinderea Uniunii Europene din 2004, Chișinău, 2005.

14. Cicala Alexandru, Soroceanu Igor, Migrația – factor de destabilizare a securității naționale. În: Legea și Viața, Chișinău, nr.1, 2018.

15. Cebotari Mihail, Probleme actuale ale legislației Republicii Moldova cu privire la definirea termenului de „muncitor migrant”. În: Revista Națională de Drept, Chișinău, nr.6, 2004.

INFORMAȚII DESPRE AUTOR:

Igor SOROCEANU,
studental Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI al RM,
email: soroceanu94igor@gmail.com,
tel. 068578205.

Igor SOROCEANU,
étudiant en Académie
„Ștefan cel Mare”, du
Ministère de l’Intérieur de la
République Moldova,
email: soroceanu94igor@gmail.com,
tel. 068578205.